

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n sekä yrittäjän eläkelain 152 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n sekä yrittäjän eläkelain 152 §:n muuttamisesta (HE 114/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 12/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 1 §:n 2 momentti, 4 a § ja 4 b §:n otsikko ja 1 momentti sekä 13 §:n 3 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 4 a § ja 4 b §:n otsikko ja 1 momentti laissa 524/2009 sekä 13 §:n 3 momentin 3 kohta laissa 449/2016, ja

lisätään lakiin uusi 4 c—4 f § seuraavasti:

1 §

Lain soveltaminen ja tarkoitus

Mitä 2, 3 ja 6 luvussa säädetään työnantajasta ja työpaikasta, sovelletaan soveltuvin osin muihin tahoihin, joita työsuojeluviranomainen valvoo.

Eduskunnan vastaus EV 205/2016 vp

4 a §

Työsuojeluviranomaisten välinen tiedonvaihto

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada toiselta työsuojeluviranomaiselta työsuojeluvalvonnassa saatuja tietoja salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä, jos tiedot ovat välttämättömiä valvonnan kohdentamiseksi tai yksittäisessä valvontatapauksessa lain noudattamisen valvomiseksi, kun valvonta on säädetty työsuojeluviranomaisen tehtäväksi.

Työsuojeluviranomaisella on oikeus luovuttaa oma-aloitteisesti salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä toimivaltaiselle työsuojeluviranomaiselle tietoja epäilemästään laiminlyönnistä tai epäkohdasta, jonka työsuojeluviranomainen on havainnut työsuojeluviranomaisen tehtäväksi säädetyn valvonnan yhteydessä.

4 b §

Oikeus saada tietoja viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä välttämättömiä tietoja valvonnan kohdentamiseksi tai yksittäisessä valvontatapauksessa tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) ja työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamisen sekä ulkomalaisen työvoiman käytön valvomiseksi:

- 1) viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 1, 4 ja 7 kohdassa tarkoitulta viranomaiselta;
 - 2) Eläketurvakeskukselta, työttömyysvakuutusrahastolta ja Tapaturmavakuutuskeskukselta;
 - 3) eläkelaitokselta ja tapaturmavakuutusyhtiöltä, siltä osin kuin eläkelaitoksen ja tapaturmavakuutusyhtiön tiedot voidaan luovuttaa Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetussa laissa (1207/2010) tarkoitetulla velvoitteidenhoitoselvityksellä.
-

4 c §

Oikeus saada tietojoukko viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain valvonnan kohdentamiseksi seuraavat tietojoukot:

- 1) Verohallinnolta yksilöintitiedot ja verovelan määrää koskevat tiedot yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävistä yksiköistä, joilla ei ole verovelasta Verohallinnon tekemää maksujärjestelyä;
- 2) Eläketurvakeskukselta yksilöintitiedot yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävistä yksiköistä, joiden Eläketurvakeskus on valvonnassaan todennut laiminlyöneen täysin eläkevaikuttamisvelvollisuutensa;

Eduskunnan vastaus EV 205/2016 vp

3) Tapaturmavakuutuskeskukselta yksilöintitiedot yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävistä yksiköistä, joiden Tapaturmavakuutuskeskus on valvonnassaan todennut laiminlyöneen täysin tapaturmavakuuttamisvelvollisuutensa.

Tietojoukon rajaamiseksi työsuojeluviranomaisen on määriteltävä yhteistyössä Verohallinnon, Eläketurvakeskuksen ja Tapaturmavakuutuskeskuksen kanssa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävän yksikön oikeudellinen muoto, maantieteellinen alue, aikajakso ja toimiala, joita tietopyyntö koskee. Verohallinnolle osoitetussa tietopyynnössä on lisäksi määriteltävä verovelan määrä.

Valvonnan kohdentamisessa tarpeettomiksi jääneet tiedot on hävitettävä välittömästi.

4 d §

Oikeus luovuttaa tietoja viranomaiselle ja muulle julkista tehtävää hoitavalle

Työsuojeluviranomaisella on oikeus luovuttaa oma-aloitteisesti salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä tietoja epäilemästään laiminlyönnistä tai epäkohdasta, jonka työsuojeluviranomainen on havainnut tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain tai työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamisen taikka ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonnan yhteydessä:

1) viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 1, 4 ja 7 kohdassa tarkoitetulle viranomaiselle;

2) Eläketurvakeskukselle, työttömyysvakuutusrahastolle, Tapaturmavakuutuskeskukselle, Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassalle;

3) eläkelaitokselle ja tapaturmavakuutusyhtiölle.

Edellytyksenä tietojen luovuttamiselle on lisäksi, että viranomainen tai muu julkista tehtävää hoitava on asiassa toimivaltainen.

4 e §

Tekninen käyttöyhteys ja tietojen maksuttomuus

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada 4 a—4 c §:ssä tarkoitettuja tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada 4 a—4 c §:ssä tarkoitettut tiedot ja luovuttaa 4 a, 4 d ja 4 f §:ssä tarkoitettut tiedot maksutta.

4 f §

Tietojen käyttötarkoitussidonnaisuus

Työsuojeluviranomaisen 4 a—4 c §:n nojalla saamia tietoja saa käyttää vain mainituissa pykälissä tarkoitettuihin käyttötarkoituksiin, ellei laissa toisin säädetä.

Tietoja on kuitenkin oikeus luovuttaa viranomaisille, jotka vastaavat työsuojeluviranomaisten valvontatoimintaa koskevasta muutoksenhausta tai työsuojeluvalvonnassa havaittujen epäiltyjen rikosten tai laiminlyöntien selvittämisestä ja seuraamusten määräämisestä.

Eduskunnan vastaus EV 205/2016 vp

Ulkomaalaisen työvoiman käytön valvontaa varten saatuja tietoja voidaan lisäksi luovuttaa ulkomaan viranomaiselle siltä osin kuin se on välttämätöntä lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävässä Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välisessä hallinnollisessa yhteistyössä.

13 §

Toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen

Kehotus voidaan antaa asiassa, joka koskee:

3) työsopimuslaissa (55/2001) tai muussa työsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvassa laissa tarkoitetun työnteon keskeisiä ehtoja koskevan kirjallisen selvityksen, palkkalaskelman, lomautusta koskevan kirjallisen todistuksen, työsopimuksen päättämisperusteita koskevan kirjallisen ilmoituksen tai työtodistuksen antamista;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 18 kohta, sellaisena kuin se on laissa / , ja
lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 308/2016, 858/2016 ja / , uusi 19 kohta seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

18) palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) täytäntöönpanoa;
19) työsuojeluviranomaisen suorittamaa tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) ja työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamisen sekä ulkomaalaisen työvoiman käytön valvontaa.

Eduskunnan vastaus EV 205/2016 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

yrittäjän eläkelain 152 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 152 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 527/2009, ja
muutetaan 152 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 527/2009, seuraavasti:

152 §

Eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen oikeus tietojen luovuttamiseen

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

3) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle sellaiset tiedot yrittäjän tähän lakiin perustuvasta ulosottokelpoisesta työeläkevakuutusmaksusaatavasta, jotka luottotietorekisterin pitäjällä lain mukaan on oikeus tallettaa luottotietorekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 205/2016 vp

Helsingissä 8.12.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri